

Oppsummering av PRODOK prosjektet

17.11.2010

Byggforskserien

Bakgrunn

- Startet etter initiativ fra Skanska høsten 2007
- Erkjennelse av at produktdokumentasjon ikke er enkelt, verken for store eller små aktører:
  - Hva skal dokumenteres av produsenten?
  - Hva skal entreprenøren etterspørre?
  - Egen import gir ansvar
  - Funksjonsbasert regelverk som ikke er konkret i forhold til det enkelte produkt og bruken av dette
  - CE-merkede produkter kan selges, men ikke nødvendigvis brukes!
- Vedrører hele byggenæringen, mange er ikke klar over sitt ansvar

Systemer for samsvarbekreftelse		Eigenklaring fra produsent	Eigenklaring og sertifisert produksjonskontroll	Produsentklaring	Produkt-sertifisering med ekkingskontroll
System nr.:		4	3	2+	1
Doppelse	Interne produksjonskontrollsystemer				
Utført av produsenten	Løpvis kontrollprøving eller fysiske kontrollplaner				
	Interne typeprøvinger				
Doppelse	Interne typeprøvinger				
Utført av kontraktør	Interne kontroll av teknisk og produktionskontroll				
	Sertifisering av produksjonskontroll				
	Overvåking av produksjonskontroll				
	Kontrollprøving av utvalgte ekkingsprøver				
	Produktsertifikat				

Forprosjekt

- Gjennomført i 2008
- Finansiert av Skanska, Norsk Byggtjeneste og SINTEF Byggforsk
- Resultat:
  - Beskrevet en modell for synliggjøring av minimumskrav til byggevarer i form av matriser som publiseres på et nettsted
  - Utarbeidet 11 matriser for konkrete typer av byggevarer for testing av modellen
  - Definert mål og organisering for et hovedprosjekt
  - Sørgt for finansiering og bred deltagelse fra hele næringen i hovedprosjektet

Matrise nr 001

Minimumskrav til produktdokumentasjon

Produkt:

Produktstandard:

Bruk-område	ER	Semsvars-system	Egenskap	D	P	Standard	Krav	Anbefalinger
Brann								
Styrke								
Miljø			Førlige stoffer	x			PKL § 3a	Prioriteres anbefales for substitusjon
Sikkerhet								
Støyvern								
Energi								

Spesielle forhold:

Frivillige nasjonale dokumentasjonsordninger:

Forkortelser

ER: Grunnleggende krav til byggevarer som er definert i Byggevaredekket 89/106/EOS

Brann: Brannreklring

Styrke: Mechanisk motstandevne og stabilitet

Miljø: Hygiene, helse og miljø

Sikkerhet: Sikkerhet ved bruk

Støyvern: Sikkerhet ved bruk

Energi: Energieparing og varmesolering

O: Oligotonsk

P: Frivilling

TEK: Teknisk forskrift til Plan- og bygningloven

PKL §3a: Produktkontrollloven § 3a Substitusjonsplikten.

AVF: Avfallsforskrift

PRF: Produktforskrift

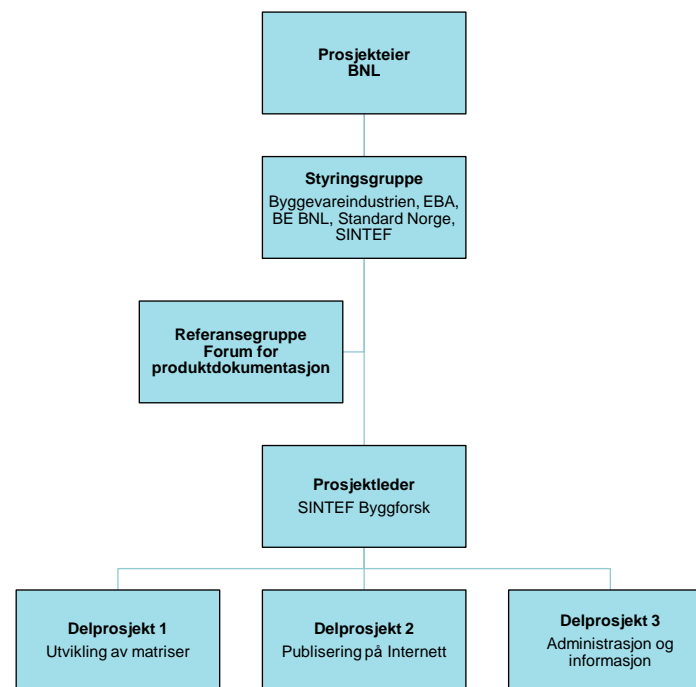
NA: Ikke aktuell

Status
Gjort
Pågang
Hemning i gang
Avsluttet

Utarbeidet av: E-post: Dato:

PRODOK hovedprosjekt – Mål og organisering

- Øke byggebransjens kompetanse om krav til produktdokumentasjon
- Fremme at kravene blir spesifisert på byggevarenivå og gjort tilgjengelig for hele byggenæringen.
- Fremme reduksjon av byggefeil, øke kvaliteten og standardiseringen i byggeprosessen samt bidra til gode, trygge og miljø- og helsevennlige byggverk.
- Målene skal oppnås ved å gjøre informasjon om aktuelle og relevante krav til produktdokumentasjon for byggevarer lett tilgjengelig for alle i byggenæringen

SKANSKA

Byggenæringens
Landsforening

Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg

Bygg**tjeneste**™

Treteknisk

KONTROLLRÅDET

COWI

Finansiering og gjennomføring

- Spleiselag med kontantbidrag på NOK 1.225.000 og egeninnsats på ca. 1 mill.
- Prosjektleder: Birgit Risholt, SINTEF Byggforsk
- Bidragsyterne har aktivt valgt ut produktene det er utarbeidet matriser for
- Matriser laget av flere kontrollorganer
- Matrisen har vært på høring i næringen og det har kommet innspill fra blant andre produsenter, Standard Norge og Klima og forurensningsdirektoratet (tidl. SFT)

PRODOK - Resultater

- Prosjektet er gjennomført i henhold til plan med følgende resultater:
  - Utarbeidet 51 matriser
  - Utarbeidet veiledning til bruk av matrisene
  - Publisert matriser og informasjonsmateriale på SINTEF Certifications hjemmeside www.sintefcertification.no
  - Fri tilgang til pdf-filer av matriser på nettstedet
  - Utredet modell for videre drift
  - Utarbeidet sluttrapport

PRODOK – Resultater - Matriser

Produktgrupper:

- Brannslukningsmaterieell (1)
- Bygningsplater (11)
- Diverse (trapper og rekkverk, 2)
- Dør- og vindusprodukter (4)
- Golvprodukter (3)
- Ildsteder (1)
- Isolasjonsprodukter (3)
- Kledningsprodukter (2)
- Konstruksjoner og konstruksjonssystemer (8)
- Overflateprodukter (1)
- Sanitærprodukter (8)
- Sperresjikt og membraner (9)
- Taktekning og undertak (4)
- Tetningsprodukter (2)
- Varmelegg (1)
- Våtromsprodukter (4)

Matrise nr 050

Minimumskrav til produktdokumentasjon

Produkt	Prefabrikerte baderomskabiner
Teknisk spesifikasjon	Ingen
Bruksområde	Våtrom

Samsvars-system	Egenskap	O	N	F	Klassifiserings-standard	Prøvings-standard	Forskriftskrav	Anbefalinger
	Mekanisk belastning golv		x		ETAG 022			
	Statisk last på vegghengt toalett			x	NS-EN 997			
	Statisk last på servant			x	ETAG 022			
	Punktlast på golv			x	NT Build 230			
	Dynamisk last på gjennomføringer i vegg			x	EATG 022			
	Tetthet golv			x	ETAG 022			
	Tetthet rør i rør system			x	NT VVS 129			
	Temperaturbelastning mur/vegg			x	ETAG 022			
	Temperaturbelastning golv			x	ETAG 022			
	Farlige stoffer			x			PKL § 3a-subsidiasjon-pålit PRF bl.a. §2-20 Reach	Prioritetslisten
	Avgivelse til innemiljø			x	NS-EN 15251		TEK § 8-33	
	Farlig avfall						AVF Kap 11 Vedlegg 3 a og b.	

Spesielle forhold

Frivillige nasjonale dokumentasjonsordninger
SINTEF Teknisk Godkjenning

Utarbeidet av: SINTEF Certification
E-post: certification@sintef.no

Dato: 10.08.2010

PRODOK - Videreføring

- Avtale mellom prosjekteier BNL, BE, Standard Norge og SINTEF Byggforsk om videre drift av PRODOK ble undertegnet 21. oktober
- Avtalen skal regulere samarbeidet om organisering av drift og vedlikehold av PRODOK Matrisene
- Det er etablert en styringsgruppe med representanter fra BNL, BE, Standard Norge og SINTEF Byggforsk

Fra undertegning av samarbeidsavtalen 21. oktober 2010

PRODOK - Videreføring

Styringsgruppens mandat er å:

- sikre helhetlig samordning av PRODOK matriser
- sikre vedlikehold av eksisterende matriser
- godkjenne mål for matriser
- godkjenne utvikling av nye matriser
- godkjenne ferdige matriser for publisering
- delegere ansvar for utvikling av nye/revisjon av eksisterende matriser
- utvikle strategi for PRODOK
- bidra til å sikre finansiering
- rådgivning om prising

SINTEF

Byggenæringens
Landsforening

standard
norge

PRODOK - Videreføring

- Sammen skal avtalepartene og aktører i byggenæringen
  - Utvikle flere matriser
  - Utvikle databaseløsninger
  - Selge PRODOK internasjonalt
- Matriseaktører vil være:
  - Standard Norge
  - SINTEF Byggforsk

Byggenæringens
Landsforening

PRODOK – Videreføring – Fire veier til nye matriser

1. Produkt/bruksområdet er ikke omfattet av harmonisert produktstandard
  - Ansvar SINTEF Certification
  - Utarbeides av SINTEF
2. Omfattet av harmonisert produktstandard og egen Standard Norge komité
  - Ansvar Standard Norge
  - Utarbeides av Standard Norge/K NNN
3. Produkt/bruksområdet er omfattet av harmonisert produktstandard men ikke egen Standard Norge komité
  - Ansvar Standard Norge
  - Utarbeides av Standard Norge/K YYY eller annen faglig instans utpekt av Standard Norge
4. Produkt/bruksområdet er ikke prioritert av styringsgruppen
  - Initiativ tas og forslag utarbeides av produsent/importør/bruker
  - Utarbeides i samarbeid med SINTEF etter avtale med produsent/importør/bruker

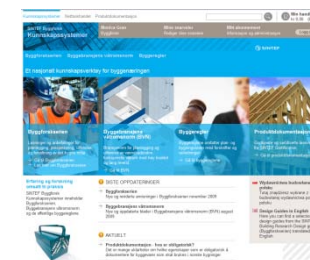
PRODOK – Videreføring – PRODOK Matriser som del av et felles kunnskapssystem for næringen

1. **PRODOK** og Teknisk Godkjenning/Produktsertifikat finnes samlet på www.sintefcertification.no, som del av SINTEF Byggforsk Kunnskapssystemer - kompetanse om bygg, bygging og byggevarer på **ett sted!**

2. **Neste** skritt:

- Etablere koblinger mellom anvisninger i Byggforskserien, PRODOK-matriser og Teknisk Godkjenning
- Etablere kobling til Standard Norge for tilgang til standarder

SINTEF Byggforsk Kunnskapsystemer

Logget inn som: Byggforsk
Logg inn med egen bruker...

Byggforskserien Byggebransjens våtromsnorm Byggeregler

Et nasjonalt kunnskapsverktøy for byggenæringen

Byggforskserien

Løsninger og anbefalinger for planlegging, prosjektering, utførelse og forvaltning av det bygde miljø.

→ Gå til Byggforskserien
→ Les mer om Byggforskserien

Byggebransjens våtromsnorm (BVN)

Bransjenorm for planlegging og utførelse av funksjonelle og lang levetid.

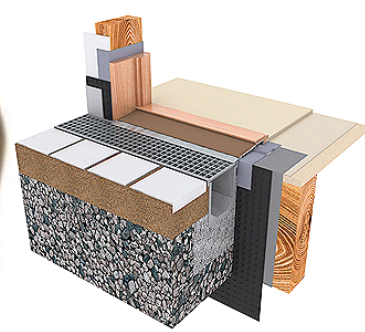
→ Gå til

Byggeregler

Byggereglene omfatter plan- og bygningsloven med forskrifter og

Produktdokumentasjon

Godkjente og sertifiserte løsninger fra SINTEF Certification

SINTEF Certification

Godkjente og sertifiserte produkter Om produktdokumentasjon

SINTEF Certification sikrer kvalitet og verdier

Godkjente og sertifiserte produkter

SINTEF Certification utsteder produktdokumentasjon i form av Teknisk Godkjenning (TG), Produktoppriktning (P-O) og Europeisk Teknisk Godkjenning (ETA).

Spesialrådgivning

SINTEF Certification tilbyr spesialrådgivning og skreddersydde kurs med tema produktdokumentasjon

→ Les mer

PRODOK

Mønstre som viser hvilke egenskaper til byggevarer som må dokumenteres for bruk i Norge

→ Om PRODOK
→ Om PRODOK matriser
→ PRODOK matriser

Krav til produktdokumentasjon

Teknisk forskrift til plan- og bygningsloven stiller det krav om at en rekke egenskaper til byggevarer skal være dokumentert

→ Les mer

AKTUELT

- **CE-merking ikke nok**
Ti prosent av alle byggsaker skyldes feil og mangler på materialer og produkter. Nå har SINTEF Certification etablert et nytt nettsted for å gjøre det enklere å finne riktige byggevarer.
- **Documentation for construction products**
All construction products that are placed on the market need to have product documentation according to European and Norwegian Regulations. SINTEF Building and Infrastructure is notified body for testing, inspection and certification CE-marking of construction products. SINTEF Building and Infrastructure is also the Norwegian member of EOTA and issue European Technical Approvals.
- **Velkommen til nye nettsider for SINTEF Certification**
SINTEF Certification presenterer nye nettsider som inkluderer informasjon om produktdokumentasjon og lister over godkjente og sertifiserte produkter.

SINTEF Certification
Produktdokumentasjon fra SINTEF Certification tilfredsstiller kravene i Teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven vedrørende egenkapsdokumentasjon.